

Nieuwsbrief nr. 05 december 2020

In dit nummer:

Voorwoord van de voorzitter
Herdenking Oosterhout en Breda
76^e Bevrijding van Breda
Herdenking NAC stadion
Bloemlegging Poolse Ambassade
Allerheiligen en Allerzielen ereveld Breda
Ledenvergadering
Herdenking sterfdag Generaal Maczek

Voorwoord voorzitter

Voor u ligt alweer de 5^e nieuwsbrief van de vereniging 1^e Poolse Pantserdivisie Nederland van dit toch wel bijzonder bewogen jaar 2020. Hopelijk is iedereen gespaard gebleven van de gevolgen van het corona-virus. Door het nog steeds nadrukkelijk aanwezige coronavirus kijken we terug op een van de meest bijzondere jaren ooit, zullen we later zeggen. Voor ons als vereniging 1^e Poolse Pantserdivisie een jaar om nooit, maar ook een jaar om snel, te vergeten. Op herdenkingsgebied was het een extreem rustig jaar, waarin geen enkele geplande herdenking in ons land op de normale wijze heeft kunnen plaatsvinden.

Ook onze jaarlijkse herdenkingen in Oosterhout en Breda hebben wel plaatsgevonden, maar op een zeer bescheiden en sobere wijze met alleen de burgemeester en enkele bestuursleden van onze vereniging. De Algemene Ledenvergadering hebben we door moeten schuiven naar een nog te plannen datum in 2021. Deze kunnen we echter pas plannen als deze crisis achter de rug is.

We kijken al wel uit naar 2021, waarin we hopelijk onze herdenkingen weer kunnen organiseren op de manier die we al jaren gewend zijn. En ook de herdenkingen, waar we elk jaar aan deelnemen, kunnen bezoeken

Het bestuur wenst al onze leden hele fijne kerstdagen en een gelukkig maar vooral gezond 2021.

Leerlingen basisschool Rubenshof leggen bloemen

Op 14-10-2020 hebben de leerlingen van groep 7 van de basisschool Rubenshof uit Oosterhout een rode roos gelegd bij de graven van de Poolse gesneuvelde soldaten op het ereveld in Oosterhout. Een mooi gebaar zeker omdat de jaarlijkse herdenking i.v.m. Corona niet doorgaat.

Herdenking Oosterhout Pools Militair Ereveld 25 oktober 2020.

25 oktober 2020 hebben wij stil gestaan bij de offers die de Poolse militairen brachten bij de bevrijding van de gemeente Oosterhout 76 jaar geleden. Door de omstandigheden met het Corona virus kon er geen publiek aanwezig zijn, maar werd het toch nog een mooie maar sobere herdenking, De herdenking begon om 9.00 uur met een kranslegging door de burgemeester Mark Buijs, daarna VUMO, Vereniging Uitgezonden Militairen Oosterhout, voorzitter de heer Leijs en ik namens onze vereniging. Nadat mevrouw Trudy Spoor het Taptoe signaal gespeeld had en we daarna twee minuten stilte hielden, was dit het einde van deze korte ceremonie. De wens werd uitgesproken om volgend jaar weer zoals we gewend zijn de herdenking te vieren.

Wadec Salewicz

76STE HERDENKING BEVRIJDING BREDA

Op zondag 25 oktober 2020 om 12.00 uur heeft de 76ste herdenking van de bevrijding van Breda in een zeer sobere, korte en ingetogen bijeenkomst plaatsgevonden. Dit in schril contrast met de overweldigende belangstelling 1 jaar geleden bij de 75ste herdenking van de bevrijding van Breda.

Door de heersende corona-pandemie en de daarbij horende richtlijnen van het RIVM, heeft deze 76ste herdenking helaas in besloten kring plaats moeten vinden.

Om toch de gewenste aandacht aan de bevrijding van Breda te kunnen geven, is in overleg met de burgemeester van Breda besloten dat alleen de burgemeester en wij als vereniging 1e Poolse Pantserdivisie NL kransen/bloemen zouden leggen bij het monument en het graf van Generaal Maczek.

Om de korte en sobere herdenking toch een beetje op te fleuren, en ook een laatste groet te kunnen brengen aan de gesneuvelde Poolse militairen die op het ereveld liggen begraven en hun leven hebben gegeven voor onze vrijheid, is ook het Signaal Taptoe geblazen door een hoornblazer van muziekvereniging Fidelis. Daarna gevolgd door 1 minuut stilte.

Na afloop van deze korte ceremonie werd nog een interview gehouden op het ereveld met burgemeester Paul Depla. (Zijn speech kunt u lezen op: www.breda.nl/76e-bevrijding-van-breda)

Ondanks dat bekend was gemaakt dat er geen herdenking zou worden gehouden, was er toch veel belangstelling, o.a. de scoutingclub 1^e Poolse Pantserdivisie, motorclub Motopolacy en een erewacht van de reconstructiegroep Antwerpen waren in grote getalen aanwezig. Aan alle belangstellenden die bloemen of kransen wilde leggen op het ereveld werd gevraagd tijdens de ceremonie buiten het ereveld te blijven en dit pas te betreden na het vertrek van de burgemeester. Dit verliep gelukkig goed.

Een kort filmpje van de ceremonie is te zien op facebook.com/gem.Breda/videos/4607744185967624/

Wat weken aan de herdenking vooraf ging:

Elk jaar is er een paar maal overleg met de gemeente Breda hoe we de jaarlijkse herdenking gaan organiseren. Door de grote belangstelling en het gegeven dat wegen gedeeltelijk afgezet worden en er normaliter saluutschoten zijn, is altijd een vergunning nodig om een evenement als de herdenking te mogen organiseren.

In eerste instantie was met de burgemeester van Breda in augustus afgesproken dat de herdenking niet kon plaatsvinden op de gebruikelijke wijze met veel publiek, maar met een gelimiteerd aantal aanwezigen. Op het ereveld kunnen, rekening houdend met de 1 ½ meter afstand, 150 mensen aanwezig zijn.

Ook is er elk jaar overleg met de delegatie uit Żagań als zij eind augustus naar de herdenking in Normandië gaan en Breda als tussenstop gebruiken. Met hen was ook al besloten dat er dit jaar geen militair orkest, een kleinere erewacht en een kleine delegatie staf-officieren zou komen.

Omdat de corona-crisis steeds zorgelijker werd, en de herdenking verantwoord dient plaats te vinden, is later het maximum aantal personen wat op het ereveld daadwerkelijk aanwezig

mocht zijn, eerst naar ca. 100 gebracht en een week later door de verscherpte maatregelen naar 40 personen inclusief de organisatie zelf.

Om toch stil te kunnen staan bij onze bevrijding, maar wat ook passend moest zijn binnen de gestelde limiet van 40 personen, zou de herdenking plaatsvinden zonder publiek maar met een klein aantal genodigden.

Uitgenodigd waren de Ambassadeur van Polen met een kleine delegatie, een delegatie met Commandant 11 Lubuska gepantserde cavalerie Divisie uit Żagań en Lt-Gen Adamczak als vertegenwoordiger van Polen bij de NATO.

De commandant van de Poolse Strijdkrachten, Gen Mika, zou met een kleine delegatie ook speciaal naar Breda komen om aan 13 Nederlandse militairen van de NATRES een medaille uit te reiken. Dit zou plaatsvinden na de herdenking op het plein voor het nieuwe Maczek Memorial Breda. Dit omdat zij al vele jaren deelnemen aan een erewacht bij de herdenkingen in Breda, Oosterhout en Alphen.

Door het versneld oplopen van het aantal besmettingen en daardoor wederom een verscherping van de maatregelen is in overleg met de burgemeester besloten de herdenking alsnog af te gelasten en te doen zoals nu heeft plaats gevonden.

Stas Szamrowicz

76e bevrijding van Breda

Publicatiedatum: 25 okt 2020

Speech uitgesproken op 25 oktober door burgemeester Paul Depla, ter gelegenheid van 76 bevrijd.

Dames en heren,

Nederland heeft het afgelopen jaar in het teken gestaan van 75 jaar vrede en 75 jaar vrijheid. Voor ons in Breda lag het accent op de maand oktober. Want Breda werd op 29 oktober 1944 bevrijd.

We hebben vorig jaar in aanwezigheid van Koning Willem-Alexander en President Duda uitgebreid gevierd dat we sindsdien in vrede en vrijheid leven. Roman Figiel, Marian Slowinski en Edward Semrau waren daar ook bij aanwezig. Veteranen die in hun jonge jongensjaren met gevaar voor hun leven voor onze vrijheid hebben gestreden. Helaas zijn deze 3 veteranen ons dit jaar ontvallen.

Wellicht heeft u gezien dat de afgelopen week de Grote Kerk blauw werd uitgelicht. Daarmee hebben we aandacht besteed aan het 75-jarige bestaan van de Verenigde Naties. Al 75 jaar maken de Verenigde Naties zich sterk voor internationale solidariteit en een gezamenlijke inzet voor vrede en veiligheid.

Deze corona pandemie, die mensen wereldwijd raakt, toont des te meer aan dat we internationaal verbonden zijn. En dat solidariteit en zorgzaamheid voor elkaar een groot verschil kan maken.

Ik vind het belangrijk om stil te staan bij de bevrijding van Breda. Ook nu het coronavirus een streep heeft getrokken door de gebruikelijke herdenkingsplechtigheden op het ereveld aan de Ettensebaan en op de erebegraafplaats aan de Vogelenzanglaan.

Stil te staan bij vrede, onze vrijheid en onze democratie.

In de huidige samenleving betekent het opkomen voor vrede, vrijheid en democratie het slaan van bruggen en een open vizier hebben.

Niet meteen te oordelen, maar te bedenken: heb ik het wel bij het rechte eind? Heb ik mijn oordeel niet te snel klaar?

Dat is ook het gevaar van de huidige samenleving, van social media. Meteen een oordeel te hebben en mee te gaan in het oordeel van gelijkgestemden. Juist kritisch te zijn, zelfreflectie toe te passen en verbinding te maken zorgt ervoor dat vrede en vrijheid kunnen blijven bestaan.

Want het is belangrijk dat iedereen beseft dat VREDE EN VRIJHEID NIET GEWOON is. Vrede en vrijheid in Europa en hopelijk ook in andere delen van de wereld, want we zijn samen verantwoordelijk voor onze vrijheid, onze democratie.

Ik vind het ook belangrijk om erbij stil te staan dat we onze vrijheid te danken hebben aan de soldaten van de Eerste Poolse Pantserdivisie onder leiding van generaal Stanislaw Maczek.

Dat Nederland bevrijd is door bondgenoten.

Alfons Jaranowski en Franciszek Kowalski, 2 soldaten die de bevrijding van Breda met hun leven hebben moeten bekopen op het moment dat de opmars al was ingezet. Ze liggen naast elkaar begraven op het ereveld aan de Ettensebaan. Het was oktober 1944 en de eerste Polen waren al in Breda aangekomen. De eerste bewoners durfden zich op straat te vertonen want ze waren eindelijk bevrijd. Onverwachts viel een Duitse granaat in de Molengrachtstraat. Alfons Jaranowski, Franciszek Kowalski en de Bredase Frans van Lierop werden door deze granaat gedood. Frans van Lierop was nog maar 16 jaar oud en deze dappere Poolse strijders waren nog maar 28 en 31 jaar oud. Slachtoffers van deze oorlog. Voorbeelden van Poolse soldaten die onze vrede, onze vrijheid, onze democratie met hun eigen leven hebben moeten bekopen.

Dames en heren,

Ik vind het belangrijk dat we ons blijven realiseren dat vrijheid nooit vanzelfsprekend is. Ze wordt juist in een tijd van toenemende polarisatie een steeds actueler vraagstuk. Bewuste polarisering, die groepen tegen elkaar opzet. Steeds vaker wordt geprobeerd om de vrijheid van de ander in te perken, omdat de mening niet aanstaat, het geloof niet aanstaat, de geaardheid niet aanstaat. Om vrede en vrijheid te behouden moeten we hard werken. Hard werken aan tolerantie en verdraagzaamheid. Hard werken aan een samenleving voor iedereen.

Dank u wel.

In het NAC stadion werden de Poolse Bevrijders van Breda ook herdacht.

Op 29 oktober 2020 werd door de Poolse Ambassade in Nederland bloemen gelegd op de erevelden in Breda en Oosterhout.

Op 1 en 2 november 2020 , Allerheiligen en Allerzielen, werden er weer veel kaarsjes aangestoken op het ereveld aan de Ettensebaan in Breda.

Beste leden

Gezien de huidige richtlijnen van RIVM, kon de ledenvergadering welke op 13 december 2020 gepland stond, geen doorgang vinden. Zodra de situatie het toe laat, wordt er door het bestuur een nieuwe datum gepland in 2021.

Ook de Herdenking van de sterfdag op 13 december van Gen. S.Maczek op het ereveld ging niet door. Wel werd er in de loop van de dag door een tweetal bestuursleden een krans gelegd.

Wij hopen dat wij U voldoende geïnformeerd hebben.

Namens het bestuur, Frans Olejek (secretaris)

11-12-2020 Herdenking sterfdag Generaal Maczek op Ereveld in Breda.

Versterking bestuur.

Wij zijn nog steeds op zoek naar, liefst jongere, personen die ons bestuur willen komen versterken.

Heeft u interesse of kent u iemand die mogelijk interesse heeft neem dan contact op met Stas Szamrowicz (06-31967599 of stasine@ziggo.nl)

of

secretaris Frans Olejek (076-5415041) .

Vereniging 1e Poolse Pantserdivisie Nederland

Secretariaat Biezenstraat 5 4824ZJ Breda

Telefoon: 076-5415041

E-mail: f.olejek@ziggo.nl

info@vereniging-1epoolsepantserdivisie-nederland.nl

www.facebook.com/1e-Poolse-Pantserdivisie-Nederland

Het doel van de vereniging is:

*Het behouden van de herinnering aan de eerste Poolse Pantserdivisie en het organiseren van herdenkingen voor de gevallen Poolse militairen tijdens de bevrijding van Nederland.

*Bewaken en verbreiden van de herinnering van de eerste Poolse Pantserdivisie door onder anderen publiciteit.

*Het vertegenwoordigen van de eerste Poolse Pantserdivisie bij betrekkingen en festiviteiten naar buiten.

*Steun te verlenen aan het Maczekmuseum bij de bewaking van historische voorwerpen en archieven.

*Het zorgdragen van het Poolse vaandel.

Nog meer doelstellingen van onze vereniging kunt u vinden op onze website.

Secretariaat Biezenstraat 5 4824ZJ Breda

Bezoek ons web www.vereniging-1epoolsepantserdivisie-nederland.nl

• Lid worden : 076-5415041

Bezoek ook onze Facebook pagina

VOOR UWE EN ONZE VRIJHEID